

систем віддати перевагу. Цей процес відображений у літописному епізоді “вибору віри”. Релігійний акт 988 р. є центральним епізодом в редакції «Повісті временних літ», що дійшла до нас. «Сказаніє про Володимирове хрещення» носить складний характер та розпадається на декілька епізодів, не з’єднаних органічно одне з одним. Під 986 р. розповідається про прибуття у Київ місіонерів від чотирьох найбільш значних монотеїстичних церков. Місія мусульман, латинян та іудеїв провалилася. Найбільш Володимирі сподобалася розповідь грецького проповідника, але не спонукала його прийняти остаточне рішення. Посли, надіслані Володимиром рішуче закликали князя до східного християнства, висуваючи у числі інших і такий аргумент: «Аще лихъ бы закон Гръчкыи, то не бы баба твоя Ольга прияла крещения, яже бѣ мудрыиши всих челоуѣкъ». Володимир дав себе переконати.

Після захоплення Корсуня київський князь вимагає від Василя II та Костянтина VIII віддати за нього їх сестру Анну. Імператори погодилися, але за умови, що Володимир охреститься. Охрестившись, Володимир повернув Корсунь візантійським царям та відбув у Київ з дружиною Анною.

По прибуттю додому він негайно почав впроваджувати нову віру: ліквідував створений ним пантеон язичницьких богів, а на другий день наказав хрестити усіх киян поголовно. Після хрещення киян Володимир наказав будувати храми на тих місцях, де стояли ідоли. Отже, у Київській Русі остаточно перемогла християнська релігія, яка стала державною. Затвердження християнства на Русі мало далекосяжні та багатогранні наслідки для розвитку суспільного життя. Це був закономірний акт, підготований ходом історичного розвитку. Встановлення нової релігії охоплювало будь-які прояви соціального життя.

М. І. Попов
НТУ «ХПІ»

ІДЕОЛОГІЯ МАСОНСЬКОГО РУХУ В НАДДНІПРЯНЩИНІ У ХІХ СТ.

Історія елітарних громадсько-політичних організацій є однією з малодосліджених сторінок вітчизняної історії. Зокрема, недостатньо вивченим залишається питання формування ідеології масонських організацій у Наддніпрянщині в ХІХ ст.

В умовах авторитарного політичного режиму Російської імперії релігійно-етичне вчення масонського руху, головною ідеєю якого була побудова безстанового суспільства, керованого інтелектуальною елітою, поступово політизувалося. Особливістю формування ідеології масонських лож (від французького «lodge» - місце зборів) у Наддніпрянській Україні було поєднання традиційного для масонства інтернаціоналізму з посиленою увагою до розробки концепції слов'янської федерації, в якій українці були б «рівними

серед рівних». Зокрема, перспективність такого проекту обговорювалася на засіданнях ложі «Понт Евксінський» (1817 р., м. Одеса), членами якої були онуки останнього українського гетьмана Кирило і Петро Розумовські. Відомо, що досвід українського державотворення вивчався і обговорювався у полтавській ложі «Любов до істини» (члени: І.Котляревський, В.Лукашевич, , Г.Тарновський.). Ідея союзу східних і західних слов'ян пропагувалася київською ложею «Об'єднаних слов'ян».

Таким чином, характеризуючи ідеологію масонства в Наддніпрянській Україні у ХІХ ст., слід відзначити її прогресуючу схильність до політизації і використання окремих аспектів «українського питання» для обґрунтування ідеї створення федерації слов'янських народів.

Распопова Е.А.

ХГАДИ

«ДЕТИ ВОЙНЫ» О ВОЙНЕ 1941-1945 ГОДОВ

Актуальность темы состоит в том, что нашим бабушкам и дедушкам, которые в Великую Отечественную были намного младше нас, теперь около 80 лет. Пройдет ещё 5-10 лет и не станет свидетелей тех страшных лет. Тема «Детей войны» мало исследована. Что мы знаем о войне, запечатленной детской памятью? Впечатления детства самые сильные, тем более, если впечатления эти опалены самым жестоким конфликтом XX века. Воспоминания «детей войны» заставляют нас сопереживать и волноваться вместе с ними. Задача данного исследования – собрать, обобщить мемуары очевидцев тех событий и, тем самым, сберечь бесценную историческую память нашего народа. Ниже приведена лишь крупица этих воспоминаний, собранных автором работы.

Кадыгроб Надежда Степановна, в 1941 году – 11,5 лет. Участник войны: «Я жила вместе с отцом-военнослужащим и с приёмной матерью, вблизи от Бреста. Отец и мать погибли у меня на глазах, в первый день войны. Была свидетелем долгого отступления на восток. Весь этот ужас правдиво описал К.Симонов в романе «Живые и мёртвые». Не могу спокойно об этом рассказывать. Бомбёжки, грязь, вши, кровь, смерть и лишения повсюду. Меня случайно узнал один командир, взял служить в санитарный эшелон. Помню подготовку санитарных поездов перед Курской битвой. На одной из станций, ещё до погрузки раненых, нас в щепки разбомбили немецкие бомбардировщики, все восемь санитарных эшелонов. Это было ужасно. Меня контузило. Местные жители из соседнего села хоронили в братскую могилу погибших врачей, хирургов, санитаров, - все погибшие были в белых, пропитанных кровью халатах. Не могу больше говорить...»

Распопова (Михайлова) Анна Ивановна, моя бабушка, в 1941г. - 10 лет: «Отца моего, Михайлова Ивана Антоновича, забрали на второй день войны, он был шофером в селе Красное Городище Белгородской области. Шофёров забирали первыми. Мать, Варвара Тихоновна, оставалась с четырьмя